

Rolnummer 1883
Arrest nr. 39/2000 van 29 maart 2000

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag in het kader van het koninklijk besluit van 16 maart 1968 tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gesteld door de Politierechtbank te Leuven.

Het Arbitragehof, beperkte kamer,

samengesteld uit voorzitter G. De Baets en de rechters-verslaggevers E. De Groot en L. François, bijgestaan door de griffier L. Potoms,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag

Bij vonnis van 7 februari 2000 in zake het openbaar ministerie tegen K. Adams, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 15 februari 2000, heeft de Politierechtbank te Leuven de prejudiciële vraag gesteld

« of de procureur zoals terzake, ongemotiveerd kan optreden en dwang kan gebruiken en een sanctie in dit geval op te leggen en zich 'van ver' gedragend als een rechter (die toch eisen kan stellen van het beschikken over een volledig dossier) en zo beklaagde eventueel dient vrijgesproken te worden, het kwaad is geschied door dit willekeurig optreden en of terzake de artikelen 10 en 11 van de grondwet en in combinatie met artikel 6.1 EVRM en artikel 55 lid 1, 5 en lid 3 WC (gecoördineerd bij KB van 16.3.1968) werden geschonden of niet ».

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

K. Adams wordt voor de Politierechtbank te Leuven gedaagd voor een zware verkeersovertreding, namelijk tegen een snelheid van 112 km per uur te hebben gereden op een plaats waar de maximum toegelaten snelheid 70 km per uur bedraagt. Na de vaststelling van die overtreding werd overgegaan tot de onmiddellijke intrekking van zijn rijbewijs voor een periode van 15 dagen.

III. De rechtspleging voor het Hof

Bij beschikking van 15 februari 2000 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Op 23 februari 2000 hebben de rechters-verslaggevers, met toepassing van artikel 71, eerste lid, van de organieke wet, de voorzitter ervan in kennis gesteld dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht aan het Hof, zitting houdende in beperkte kamer, voor te stellen een arrest te wijzen waarbij wordt vastgesteld dat de prejudiciële vraag klaarblijkelijk niet ontvankelijk is.

Overeenkomstig artikel 71, tweede lid, van de organieke wet is van de conclusies van de rechters-verslaggevers aan de partijen in het bodemgeschil kennisgegeven bij op 25 februari 2000 ter post aangetekende brieven.

K. Adams, wonende te 3210 Lubbeek, Molendries 3, heeft bij op 6 maart 2000 ter post aangetekende brief een memorie met verantwoording ingediend.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. In rechte

- A -

Memorie met verantwoording

A.1. K. Adams herinnert eraan dat hij in zijn conclusie de Politierechtbank verzocht volgende prejudiciële vraag aan het Hof te stellen :

« of art. 55, lid 1, 5 en lid 3 van de Wegverkeerswet (gecoördineerd bij K.B. dd. 16 maart 1968) de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in combinatie met art. 6.1 EVRM schenden omdat het aan een niet-rechterlijke instantie de toelating verleent een strafsanctie op te leggen zonder voorafgaandelijk openbaar proces, inzonderheid daar :

- de Procureur optreedt als vervolgende partij en rechter tegelijk, welke naar willekeur en zonder motivering kan oordelen,

- de Rechterlijke toetsing achteraf de voorafgaande sanctie niet kan wegwerken, daar ze reeds werd ondergaan ».

A.2. Die vraag was volgens hem ingegeven door de overweging dat de taak van het openbaar ministerie enkel erin bestaat de strafvordering in te leiden, namelijk het ter beoordeling voorleggen van een beweerde inbreuk op de strafwet aan de strafrechter, om vervolgens, indien de strafrechter tot een veroordeling besluit, tevens in te staan voor de uitvoering ervan.

Volgens K. Adams is de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs een strafsanctie. Aangezien hij bij het opleggen ervan geen eerlijke en openbare behandeling door een onafhankelijke en onpartijdige rechter heeft gehad, is volgens hem artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens geschonden. Op het ogenblik dat hij voor de strafrechter moet verschijnen, zal hij reeds zijn straf hebben ondergaan.

Het onmiddellijk intrekken van een rijbewijs voor een periode van vijftien dagen heeft overigens niets uit te staan met een beveiligingsmaatregel, maar met een straf. In dat verband wijst hij erop dat de internrechtelijke kwalificatie van een maatregel niet belet dat die in het licht van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens toch als een straf wordt beschouwd, gelet op de autonome betekenis die het strafbegrip daarin heeft.

Dan rijst volgens K. Adams de vraag of de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs zonder proces of zonder veroordeling in een situatie waarin de bestuurder geen gevaar betekent voor derden of voor zichzelf en kennelijk in staat is een voertuig te besturen, bestaanbaar is met het beginsel dat eenieder het recht heeft zijn zaak te laten beoordelen door een onafhankelijke en onpartijdige rechter. Hij merkt op dat de procureur des Konings die de intrekking beveelt geen rechter is en bovendien niet onpartijdig en onafhankelijk.

A.3. Volgens K. Adams moet de door de Politierechtbank gestelde prejudiciële vraag worden geherformuleerd in de zin zoals aangegeven in zijn conclusie voor die Rechtbank.

- B -

B.1. De bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof staat de partijen niet toe de inhoud van de gestelde prejudiciële vraag te wijzigen of te laten wijzigen.

Het verzoek van K. Adams om de door de Politierechtbank gestelde prejudiciële vraag te herformuleren in de zin zoals door hem voorgesteld kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

B.2.1. De verwijzende rechter stelt aan het Hof de vraag «of de procureur zoals terzake, ongemotiveerd kan optreden en dwang kan gebruiken en een sanctie in dit geval op te leggen en zich 'van ver' gedragend als een rechter (die toch eisen kan stellen van het beschikken over een volledig dossier) en zo beklaagde eventueel dient vrijgesproken te worden, het kwaad is geschied door dit willekeurig optreden en of terzake de artikelen 10 en 11 van de grondwet en in combinatie met artikel 6.1 EVRM en artikel 55 lid 1, 5 en lid 3 WC (gecoördineerd bij KB van 16.3.1968) werden geschonden of niet».

B.2.2. De motivering van het verwijzingsvonnis kritiseert de wijze waarop de wet werd toegepast, veeleer dan de wet zelf. De prejudiciële vraag laat na aan te geven welke norm zou zijn geschonden en waarin die schending zou bestaan; zij vermeldt enkel de normen waaraan zou moeten worden getoetst, namelijk «de artikelen 10 en 11 van de grondwet en in combinatie met artikel 6.1 EVRM en artikel 55 lid 1, 5 en lid 3 WC (gecoördineerd bij KB van 16.3.1968)».

B.2.3. Een prejudiciële vraag die niet vermeldt welke norm ter toetsing aan het Hof wordt voorgelegd is klaarblijkelijk niet-ontvankelijk.

Om die redenen,

het Hof, beperkte kamer,

met eenparigheid van stemmen uitspraak doende,

stelt vast dat de gestelde prejudiciële vraag niet-ontvankelijk is.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 29 maart 2000.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

G. De Baets